

Afnemers van de GBA

Directie Burgerchap en
Informatie en Identiteit

Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contact per soon
Servicedesk BPR

T 088-9001000

circulaire

Datum
1 juni 2012

Kenmerk
2012-0000394447

Onderwerp	Wanneer terugmelden van afwijkende gegevens aan de GBA (gerede twijfel)
Doelstelling	Uitvoering van regelgeving
Juridische grondslag	Artikel 62 Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA)
Relaties met andere circulaire's	geen
Ingangsdatum	1 juni 2012
Geldig tot	Inwerkingtreding Wet basisregistratie personen (Wbrp)

1. Inleiding

Het terugmelden van afwijkende gegevens aan de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) vraagt om een professionele afweging. Uit het onderzoek 'De GBA als basisregistratie'¹ blijkt dat afnemers niet altijd structureel terugmelden omdat de geleverde dienst in beginsel niet gekoppeld is aan een juiste GBA-inschrijving of omdat zij 'gerede twijfel' te rigide toepassen – de melding wordt pas gedaan als ze zelf zeker van een onjuistheid zijn. Dit is niet wenselijk. Voor het functioneren van de overheid is de kwaliteit van de GBA van essentieel belang. Hoge kwaliteit kan alleen bereikt worden als GBA-afnemers melding maken van onjuiste gegevens, een verantwoordelijkheid die zij delen met gemeenten. In deze circulaire informeer ik u daarom over het wettelijke begrip 'gerede twijfel' en de situaties waarin van afnemers (bestuursorganen) een terugmelding verlangd wordt. Daartoe zal ik algemene uitgangspunten schetsen.

Ter ondersteuning is eveneens een handreiking 'Gerede Twijfel voor afnemers GBA-gegevens' door het agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR) opgesteld. Op basis daarvan kunnen GBA-afnemers een eigen handleiding opstellen. De handreiking treft u aan op de website van BPR: www.bprbzk.nl.

Op 29 november 2011 heb ik de Tweede Kamer schriftelijk een aantal toezeggingen gedaan.² Hieruit zijn in 2012 een aantal circulaire's voortgekomen, waaronder deze, maar ook over de registratie van een briefadres en de uitvoering van adresonderzoeken door colleges van burgemeester en wethouders.

2. Wettelijk kader

Artikel 62 eerste lid van de wet GBA bepaalt dat afnemers (bestuursorganen) die 'gerede twijfel'

¹ De GBA als basisregistratie. Onderzoek naar het gebruik van de GBA. Deloitte in opdracht van BZK. 15 november 2011.

² Brief van de minister van BZK aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 29 november 2011, vindbaar op www.overheid.nl: Kamerstukken II 2011-2012 27 859, nr. 57.

hebben over de juistheid van een authentiek GBA-gegeven, dit melden aan het college van burgemeester en wethouders. Ook niet-bestuursorganen van de GBA mogen onjuistheden terugmelden aan de gemeente, maar zijn dit niet verplicht.

De gemeente is verplicht op grond van artikel 63 van het Besluit GBA om binnen een termijn van vijf werkdagen een onjuist gegeven te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen dan wel in onderzoek te nemen. Wanneer een gegeven op juistheid wordt onderzocht staat het gegeven 'in onderzoek'.

3. Gerede twijfel ruim opvatten

In het belang van de GBA en het functioneren van de overheid is het zaak het begrip 'gerede twijfel' ruim op te vatten. De constatering dat een GBA-gegeven afwijkt van een gegeven waarover de afnemer beschikt is in beginsel voldoende.

In de praktijk kunnen er plausibele verklaringen zijn voor de geconstateerde afwijkingen. Verklaringen die de conclusie 'gerede twijfel' niet rechtvaardigen. Afnemers moeten daarom naar eigen bevindingen een afweging maken of er inderdaad sprake is van gerede twijfel. De handreiking 'Gerede Twijfel voor afnemers GBA-gegevens' ondersteunt hen daarin en fungeert als basis voor een op het proces afgestemde handleiding.

4. Gerede twijfel is onafhankelijk van wijze van verstrekking en gebruik

Afnemers dienen zichzelf geen onnodige beperkingen op te leggen. Indien een afnemer is geautoriseerd om bepaalde GBA-gegevens te ontvangen, dan is hij verplicht om bij gerede twijfel aan de juistheid een terugmelding te doen.

De wijze waarop het GBA-gegeven is verstrekt, heeft geen invloed op deze verplichting. Of het gegeven nu verstrekt is aan het loket van de gemeente of dat de afnemer systematisch via de GBA-V het gegeven verstrekt heeft gekregen.

5. Gerede twijfel bij een gegeven in onderzoek

Indien een gegeven 'in onderzoek' staat is het nuttig als andere afnemers, die eveneens gerede twijfel hebben, dit ook terugmelden aan de gemeente. Zeker als het gaat om een adresgegeven.

6. Uitwisseling van gegevens mogelijk binnen de kaders van de wet Bescherming Persoonsgegevens

In het bijzondere geval dat er geen sprake is van een wettelijke terugmeldplicht is het mogelijk om op grond van artikel 8, aanhef en onderdeel e van de Wbp, gegevens uit te wisselen. Het gaat hier om een situatie waarin een afnemer niet geautoriseerd is voor een bepaald GBA-gegeven, bijvoorbeeld omdat hij dat gegeven niet nodig heeft voor de uitvoering van zijn taak. Terugmelden kan ook als de afnemer wel twijfelt, maar geen gerede twijfel heeft.

7. Door gebruik correspondentieadres minder vaak gerede twijfel

Een burger wordt in de GBA ingeschreven op het woonadres of, bij het ontbreken daarvan, op een briefadres. Dit is in beginsel hét adres waar de persoon te bereiken is voor de overheid.

In de praktijk staan afnemers veelal om goede redenen afwijkende adressen toe, maar het is van groot belang hier zeer terughoudend in te zijn. Sta het gebruik van correspondentieadressen alleen (tijdelijk) toe als daar een bijzondere reden toe is.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw mr. drs. J.W.E. Spies